

[Kjeld Olesen.]

statsministeren have holdt for flere måneder siden. I de sidste 3-4 måneder har landet i virkeligheden ikke haft nogen regering. Man har ventet på, at tingene skulle udvikle sig så katastrofalt, at der blev skabt en tilpas baggrund af uhygge for statsministerens — og det skal jeg indrømme — effektfulde tale om blod, sved og tårer.

Det er os ubegribeligt, at regeringen tør anlægge en sådan taktik. For at kunne levere de mest virkningsfulde effekter, først og fremmest ved at spille på befolkningens frygt, har statsministeren ofret den sidste mulighed for en holdbar løsning. I sandhed et højt spil med andres velfærd som indsats.

Jeg erindrer ikke, at nogen statsminister, måske bortset fra en Estrup og en Madsen-Mygdal, i den grad har provokeret og lagt sig ud med alle de partier og alle de organisationer, som han i stedet for skulle have udviklet et nært og tillidsfuldt samarbejde med. Med en, jeg vil sige uhørt brutalitet søger han at likvidere den frie forhandlingsret, og tilmed sker det få dage efter, at man har opfordret parterne til at færdiggøre forhandlingerne inden januar. Med sin handling leger statsministeren med ilden.

Regeringen vil næppe være uenig i, at vi i Danmark har organisationer med ledere, der føler et ansvar både over for deres medlemmer og over for samfundet som helhed. Det er ingen hemmelighed, at der også findes grupperinger, hvis formål er at skabe størst mulig forvirring, og som forsøger at undergrave bestræbelserne på at rette vor økonomiske situation op.

Regeringen har gennem sin handling ikke blot undsaagt, jeg gentager undsaagt, de ansvarlige organisationers ledere, man har direkte støttet de uansvarlige. At der kommer en reaktion, bør ikke være fremmed for statsministeren. Socialdemokratiet ønsker ikke på nogen måde at støtte handlinger, der strider mod hele retsgrundlaget for arbejdsmarkedet, men statsministeren skal vide, at han og kun han har det fulde ansvar, hvis udviklingen kommer til at gå i en uønsket retning.

Vi har nu haft lejlighed til en nøjere gennemgang og beregning af regeringens forslag. Deres virkninger forekommer endnu mere ensidige og endnu mere uretfærdige, end en umiddelbar vurdering lod ane. Det

gennemgående er den helt uacceptable situation, som lavtlønnede og pensionister bringes i, f. eks. med den foreslåede nulstilling af pristallet, der betyder længere tid, inden lønmodtagerne får kompensation for prisstigninger. De indefrosne dyrtidsportioner betyder i virkeligheden et varigt tab af kompensation for de prisstigninger, der har fundet sted i 1974. En forlængelse af de kollektive overenskomster rammer igen specielt de lavtlønnede inden for normallønsområdet, fordi de ikke har mulighed for at dække sig ind gennem forhandlinger i overenskomstperioden, som de arbejdere kan gøre det, der er inden for minimallønsområdet. Som bekendt reguleres folkepension, invalidepension og andre sociale pensioner delvis efter lønudviklingen på det private arbejdsmarked. Indgrebene over for dyrtidsreguleringen vil gå hårdt ud over de grupper.

Forslaget om udbytter og tantiemer er tomt og indebærer i realiteten ingen stramning af udbytter og tantiemer i det private erhvervsliv for 1975.

Tager vi forslaget om prisstop for landbrugsvarer, skal det virke i producentledet, og derved giver det ingen garanti for, at der ikke kommer yderligere prisstigninger i forbrugerledet. Hertil kommer endelig, at der kun er tale om en del af fødevarerne. Hvad med grønsager? Hvad med brød? Hvad med mel? Hvad med margarine? Hvad med kartofler?

Hr. Heinesen vil senere uddybe regeringens plan og gøre det endnu mere klart, at den naturligvis ikke kan accepteres af socialdemokratiet, og jeg nægter at tro, at ret mange af regeringens egne forligspartier vil kunne acceptere dens tydelige asociale tendens.

Hvad er det i virkeligheden, regeringen fortvivlet forsøger? Den prøver at gennemføre en 3/4-årig nødløsning, hvorefter man som tidligere sket håber, at et eller andet vil vise sig. Samfundets nuværende problemer er i virkeligheden det liberale samfunds krise.

Regeringen har ikke villet indse, at problemerne kun løses ved en tilstrækkelig planlægning og ved brug af de midler, der er nødvendige for at føre denne planlægning ud i livet. Her tror jeg at vi i virkeligheden har den egentlige forskel på regeringens og socialdemokratiets svar på et samfund i kri-